

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Letnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. — Redništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 5. aprila 1930

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 41.

Pogledi na gospodarstvo.

(Iz poročila predsednika Trgovskega društva »Merkur« za Slovenijo g. dr. Frana Windischerja, na obnem zboru društva 2. aprila 1930.)

2. Gospodarska konjunktura.

Preteklo leto seela vzeto smemo označiti po gospodarskem razpoloženju za zadovoljivo gospodarsko razdobje. Trda zima, ki je prve mesece neusmiljeno zadrževala redni tok prometa in kupčijskega dela, je prav neugodno učinkovala na pomladansko kupčijo v celi oblačilni stroki in neljubo prizadela tudi druge stroke. Živahne velikonočne kupčije ni bilo. Preko poletja in jeseni se je promet razgibal in so bile kupčije dokaj živahne v jeseni in na pragu zime. Dokaj dobra letina je obetala osvežitev kupčije. Ker pa so cene kmetijskim pridelkom začele precej nepričakovano kar brezsrčno padati, pa je vrhu tega zavlada nenavadno mila zima, so te okoliščnosti prav neprijetne vplivale na trgovino z manufakturnim blagom, z oblačili in obutvijo. Razumljivo je v takih razmerah, da je trgovcem obležalo dokaj zimskega blaga na zalogi. Letošnja zima je razočarala tudi to in ono drugo stroko. Napovedi so govorile o tem, da je pričakovati hudo in dolgotrajno zimo z velikim mrazom in obilnim snegom. V resnici smo doživeli zimo tako toplo in milo, kakor je v naših krajih ni kmalu pomniti. Seveda so zbog tega utrpeli škodo trgovci in obrtniki v tistih krajih, ki imajo ob živahnem zimskem športu svoje živahnejše kupčije. V industrijskih krajih je bilo precej živahno za trgovce in tudi obrtnike, ker je vse do konca leta vztrajalo ugodno razpoloženje. Proti koncu leta je konjunktura splahnila, pa se osobito v premogovni industriji in kupčiji s kurivom opazila odločno nagibnost, ki gre vsekakor za daljšo dobo z grebena v dolino. Naše železnice so v preteklem letu dosegle nenavadno veliko višino prometa. Skoro rekordne številke je izkazala premogarska stroka, ali proti zatonu preteklega leta je v nenavaden naglici prišlo do preloma, pa se je položaj glede prodaje po novem letu za premogokope odločno poslabšal in tudi za bližnjo bodočnost izgledi niso dobri. Preteklo leto je bilo na zapadu v najbogatejših državah opaziti velike potrebe za denar ter je tesnost, pičnost in zadrega vladala na trgu za kapital in za denar. V pozni jeseni je mahoma nastopil prevrat, in je teden za tednom padala obrestna mera v Ameriki, Angliji, Franciji, Švici, Čehoslovaški. Pri nas že delj časa ni na denarnem trgu tiste velike izpremenljivosti kakor je drugod. Ob času denarne draginje preteklo leto pri nas ni bilo resnične zadrege, ali tudi sedaj po splahnitvi velike konjunktura na zapadu na našem denarnem in kapitalnem trgu ni posebnih dogodkov in izprememb. Naša Narodna banka že leta drži eno merilo, ali to merilo na gibanje denarnega in kapitalnega trga pri nas nima omembe vrednega učinka. Pri tem položaju bo najbrž tudi ostalo in skoro mora ostati, dokler se način poslovanja ne izpremeni. Dasi denarni zavodi v naših krajih in sploh v severnejših delih naše kraljevine ne morejo tožiti o premajhnem stanju vlog, je v praktičnem kupčijem življenju ipak na vseh koncih in krajih čuti tožbe, kako okorno in počasi se plačuje, kako malo denarja je med ljudmi in kako težko je za prodano blago dobiti denar in plačilo. Na vsak način zadolževanje

pri trgovcih in obrtnikih narašča. Stare stiske, ki smo jih imeli pred vojno, zopet prihajajo. Najširši sloji kupujejo po vestnem prevdanku. Vse češče se kupuje na upanje in le prerado segajo mnogi konsumentje po priložnosti, da dobe blago proti plačilu na obroke. Nagibnost za ceno denarja je na vsak način obrnjena navzdol. Računati je treba s tem, da bo v prihodnje denar v naložbah manj donasal. Navzlic temu ni opaziti nikakega zmanjšanja v širših krogih prebivalstva za vrednostne papirje in za delnice, dasi dobiš prav čedno donosnost, ako računamo donos po sedanjih borznih cenah brezdvomno dobrih papirjev. Cene glavnih agrarnih produktov že več mesecev padajo. To je pereč problem največjega pomena in vreden posebne pozornosti, ker je žalostna resnica, da agrarne krize navadno trpe delj časa nego v drugih gospodarskih panogah. Res je, da so cene mnogih važnih industrijskih produktov preko paritete drage, ali izravnavna s kmetijskimi cenami bo gotovo težka, ker ima industrija, trgovina in obrt na ramah mnogo bremena, osobito socialne nature, ki jih kmetijstvo ni deležno. Ta bremena so pa faktor v kalkulaciji, ki ga bo komaj izločiti, ker je v socialni kulturi jedva mogoče kreniti nazaj v stvarnem pogledu, zmoežne so dandanes pač le preureditve upravne nature. Odločno padajočo nagibnost kažejo tudi važne sirovine. Položaj na svetovnih tržiščih je jako kočljiv. Aleatoričen značaj zadobivajo premnoge kupčijske stroke. Sklepanje kupčij je skrbipolno opravilo, celo za izkušene in modre gospodarje. V kupčiji na veliko gredo cene hitro nazdol. Kupčija na drobno je pa izvzemši živilne stroke vedno bolj okorna, vztrajna in počasna. Kdor gleda in primerja cene za najvažnejše življenjske potrebščine tako obleko kakor obutev, vidi, da so cene proti predvojnim razmeram še vedno visoke, pa je ob napredujoči produkciji in velikih zalogah in potrebi za gotovino skoro previdneje za daljšo bodočnost računati s tem, da pridemo na nižje cene. Živahnejše razpečevanje množinskih predmetov je drugače tudi težko mogoče, ker je kupovalna sila ne samo na kmetih, ampak tudi pri meščanskih slojih, osobito pri nameščencih in delavcih, odločno oslabela. Tako pa si je težko misliti srečen izhod iz zagate in krize, ako na eni strani vidiš padajočo tendenco v cenah kmetijskega blaga, v prejemkih in zaslužkih, na drugi strani pa vztrajanje cen za prevažne predmete na dosti veliki višini. Od novega leta dalje je konjunktura v naši domači kupčiji vseh vrst uprav žalostna. Kupčijski tečaj je nezadovoljiv, velike množine blaga so v oblačilni stroki ostale neprodane. V izvozni kupčiji so v lesni stroki upravičene tožbe o neljubem zastoju in o slabi ceni.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

ZNIZANJE DISKONTA NA ŠVEDSKEM.

V torek je tudi švedska Državna banka ponovno znižala diskontno obrestno mero in sicer od 4 na 3 1/2 %.

Zakon o pobijanju umazane konkurence je podpisan.

Dne 4. t. m. je Nj. Vel. kralj podpisal zakon o pobijanju nelojalne konkurence.

Zakon se naslanja na moralne osnove in je v interesu trgovstva in obrtništva. V zakonu so navedeni tipični primeri reklame, uporabe nepravilnih označb in izvorov, podcenjevanje drugega blaga in izkoriščanje trgovinskih tajnosti. Ves zakon sloni na dobrih običajih, sankcije pa so deloma privatnopravne, deloma pa kazensko-pravne. Za privatnopravne sankcije so pristojna kolegialna sodišča prve stopnje, ki se bavijo s trgovinskimi zadevami, a po sporazumu med stranmi se lahko o teh sporih razpravlja pred zadevnimi sodišči trgovskih,

industrijskih in obrtniških zbornic. Za kazensko-pravne zadeve pa so pristojna civilna (sreska) sodišča. Pravice tožbe nimajo samo oškodovanci, temveč v nekih primerih tudi zbornice za trgovino, obrt in industrijo in vsa društva, katerih cilj obstoja po pravilih v tem, da ščitijo interese te vrste oškodovancev. Zakon ni nastal samo na zahtevo naših gospodarskih krogov, temveč temelji tudi na konvenciji o trgovini in proizvodih od 30. januarja 1929 s francosko republiko, ki polaga posebno važnost na zaščito svojih izvoznih znamk.

Zakon bo stopil v veljavo mesec dni po razglasitvi v Službenih Novinah, kar bo dovelj časa, da se interesi seznanijo z vsebino zakona.

Opozorilo našim čitateljem.

V prihodnji številki pričnemo priobčevati zbirko razsodb upravnega sodišča v Celju. Izbral jih je sodnik upravnega sodišča in referent finančno-pravnega odseka g. dr. Ludovik Brence. Judikati bodo objavljeni v naslednjih skupinah: 1. upravnosodno postopanje, 2. upravno postopanje finančnih oblastev, 3. zakon o neposrednih davkih z dne 8. februarja 1928, 4. davek na poslovni promet, 5. taksni zakon in 6. različno.

Razsodbe so se izbrale in določile izmed približno 400 razsodb in odlokov, ki jih je izdalo upravno sodišče.

v svojem finančno-pravnem referatu, samo tiste, ki so splošnega interesa in imajo tudi tačas še aktualnost. — Razsodb po starejših zakonih ne bo v zbirki.

Prepričani smo, da bomo z objavo teh judikatov ustregli vsem našim čitateljem, zlasti trgovcem, industrijcem in obrtnikom, zanimali pa bodo brezdvomno tudi pravnike. G. dr. Brence zasluži za to trudapolno, a koristno delo v resnici toplo priznanje in globoko zahvalo!

Naše naročnike prosimo, da na to zbirko opozorijo vse svoje znance. S čitanjem judikatov si bodo prihranili mnogo truda in tudi stroškov.

ALI MORAJO POŠTE OB NEDELJAH IN PRAZNIKIH IZDAJATI ČASOPISE?

Na vprašanje neke oblastne pošto-telegrafske uprave, ali morajo pošte ob nedeljah in praznikih izdajati časopise, kadar pride pošta po omenjenih uradnih urah, razglasa ministrstvo tako upravam kakor poštam, da se glede odpravljanja in dostavljanja pošilk ne smejo delati omejitve, ker se uradne ure, predpisane v členu 7 pravilnika za notranjo pošno službo I. del in v členu 3 pravilnika o delovnem času, nanašajo samo na sprejemanje pošilk od strank.

Po odredbi čl. 7, točka II., odstavek 5, pravilnika I. del, lahko pošta samo določi čas, kdaj naročniki časopisov smejo dvigniti svoje časopise in

imelniki predalov svoje pisemske pošiljke, katere se ob nedeljah in praznikih ne morejo več dostaviti zaradi tega, ker je pošta prepozno prišla.

Iz tega ministrskega odloka sledi, da morajo pošte ob nedeljah in za pošto veljavnih praznikov med uradnimi urami izdajati časopise, imetnikom predalov pa tudi pisemske pošiljke.

Kadar pa pride pošta proti koncu uradnih ur ali po uradnih urah, je treba stvarino takoj izdelati ter določiti najkasneje pol ure po prihodu pošte čas za izdajanje časopisov in pisemskih pošilk imetnikom predalov. Ta čas za izdajo naj ne bo krajši kot pol ure.

Čas, kdaj se izdajajo časopisi in pisemske pošiljke za imetnike predalov ob nedeljah in praznikih, morajo pošte vpisati v službeni pregled.

IZPLAČILA IN ESKONT KUPONOV 7% ZALOŽNIC DRŽAVNE HIPOTEKARNE BANKE.

Upravni odbor Državne hipotekarne banke je sklenil, da bo na blagajnah centrale v Beogradu kakor tudi vseh glavnih podružnic izplačeval od 1. aprila t. l. dalje amortizirane založnice in kupone po 7% bančnem posojilu z leta 1927 v Ameriki (J. V. Seligman in Comp., Newyork). Roki izplačila kuponov so 1. april in 1. oktober vsakega leta. Izplačilo se začne z dnem roka. S 1. aprilom t. l. je zapadel kupon št. 6.

Predno se kuponi prineso v banko na izplačilo, se morajo urediti po številkah založnic in izpolniti formular, ki se dobi na blagajnah centrale in njenih glavnih podružnicah, z naznačbo tekočih števil kuponov, števila kosov, poedinih vsot, kakor tudi skupnega zneska v dolarjih. V slučaju, da bodo poedinci izkupili kupone za račun tretje osebe, se mora označiti za koga so bili kuponi izkuplje-

ni. Pri preračunavanju se bo glavna podružnica v Ljubljani ravnala po tečajih Ljubljanske borze.

V eskont se bodo sprejemali samo naslednji kuponi, katerih plačilni rok ni daljši od 6 mesecev od dneva eskonta. Tako se bode sprejemal od 1. aprila t. l. dalje kupon št. 7, ki zapade dne 1. oktobra t. l. in to po odbitku 9% obresti za ves čas od dneva eskonta do dneva zapadlosti.

* * *

KVARNERSKA CONA STOPILA V VELJAVO.

Dne 3. aprila ob 23. uri je stopil v veljavo dekret o svobodni ceni na Reki. Ze včeraj popoldne so finančni stražniki zasedli novo carinsko črto od Matulj preko Učke do Mošenčke drage. Danes so na reških trgovinah razobesili cenike živil in drugih produktov. — Te cene se ne razlikujejo mnogo od dosedanjih, pač pa sta se znatno pocenila kava in sladkor.

Komunalne hranilnice.

Uprava Narodne banke je smatrala za umestno, da je v poročilu, ki ga je pripravila za deseto glavno skupščino svojih delničarjev, povdarjala, da bi se pretirano visoki privatni obrestni meri moglo priti v okom z ustanavljanjem večjega števila mestnih oziroma občinskih hranilnic. Narodna banka daje v tem poročilu tudi navodila za poslovanje komunalnih hranilnic in zastopa načelo, da bi te ustanove nikakor ne smele financirati niti občinskih proračunov niti občinskih podjetij.

Priznati se mora, da so občinske hranilnice idealni denarni zavodi, katerih namen je, pospeševati delavnost in varnost ter podrobno zbirati kapital za vzdrževanje in pomnoževanje zemljiške in lišne posesti, pospeševati s ceninami krediti tudi trgovino in obrt. Občinske hranilnice nimajo delniške glavnice, zato jim tudi ni potreba iskati visokih dobičkov. — Zbog tega uživajo tudi marsikatero ugodnosti, ker jih zakon sam smatra za obče koristne naprave.

Za občinske, okrajne in oblastne (sedaj banovinske) hranilnice so v prečasnem ozemlju še vedno mero-dajni predpisi z dunajskim dvornim dekretom z dne 27. sept. 1844 št. 123 izdanega hranilničnega regulativa. Ker bo torej ta regulativ star kmalu 100 let, je povsem naravno, da ne ustreza več današnjim razmeram in zahtevam časa, zakaj pridobitne, socialne in politične razmere so se od tedaj bistveno izpremenile. Razen tega ne smemo pozabiti, da so občine mnogo izgubile od svojega prejšnjega upravnega značaja, zlasti odkar je odpravljen sistem zastopstva v občini po stanovskih interesih.

Zaradi tega bi bilo predvsem potrebno, da se izda nov zakon o občinskih in banovinskih hranilnicah.

Kakor izkušnje uče, nekatera občinska zastopstva dosledno prezirajo dejstvo, da so občinske hranilnice samostojni, od občine neodvisni, pod državnim nadzorstvom stoječi denarni zavodi, pa s pomekod kar vso ali pa vsaj večji del občinske uprave porinila v hranilnično upravo. Neizbežna posledica tega je bila, da so hranilnice istovetili z občino in da se je v hranilnico zanesla komunalna politika in partizanstvo. Od tod izvira tudi zlo, da so hranilnice začele financirati občinske budžete in občinska podjetja. Zato je pa klic po depolitizaciji hranilničnih uprav umesten in razumljiv.

Sedanja naša centralna vlada posveča svojo pažnjo vsem panogam gospodarstva in vsem obče koristnim ustanovam in zato upamo, da ni več daleč dan, ko bo objavljen nov, sedanjim prilikam ustrezajoč zakon o hranilnicah.

Ko bo nov zakon razglašen, se bodo hranilnice otresle političnih vplivov. V njihovih upravah bodo pred vsem zastopani interesi vlagateljev in v njihovih upravnih odborih ne bodo sedeli funkcionarji in uslužbenci konkurenčnih zavodov ali celo nameščenci dotične občine. Šele potem, ko se to doseže, bodo hranilnice donosale tiste koristi, ki se od njih pričakujejo.

BATOVA TOVARNA V ZAGREBU.

Zagrebski »Morgenblatt« javlja iz zanesljivega vira pod gornjim naslovom sledeče: Vsa preddela zaključena. Pričetek obratovanja 1. oktobra 1930. Kakor izvemo, so vsa preddela za ustanovitev Batove tovarne v Jugoslaviji zaključena. Potrebna dovoljenja so že od dala in Bata bo ustanovil v Zagrebu tovarno čevljev, ki mora v žmislju prevzetih obveznosti pričeti z obratovanjem 1. oktobra tekočega leta. Obstoja načrt, da se prične izdelovanje, ki bo opremljeno z najmodernejšimi stroji, s kadrom 700 delavcev. — Kakor se vidi iz tega poročila, je ustanovitev tovarne resna in bo zaposlovala tovarna veliko delavcev, če je začetni kader 700.

* * *

Spomenica Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani in Mariboru banu dravske banovine.

Dne 4. aprila se je sestalo v Ljubljani 24 delegatov Zveze gostilničarskih zadrug iz Ljubljane in Zveze gostilničarskih zadrug iz Maribora, da določijo zastopnike, ki naj izročijo banu dravske banovine spomenico, vsebujočo 14 točk, v katerih slovenski gostilničarji interpelirajo v raznih stanovskih zadevah. Sestanek je otvoril predsednik g. Kavčič, na kar je tajnik g. Pintar prečital spomenico in so se delegati o nji razgovarjali ter izvolili člane deputacije.

V deputacijo, ki je odšla k g. banu, so bili izvoljeni: gg. načelnik Kavčič in podnačelnik Cerar, dalje Dachs, Tomc, Krapež, Zurec, Majer, Kuhar in Šušteršič. Za štajerske gostilničarje so bili izvoljeni gg. Zemljič, Polc, Šlibar, Postl, Šerec, Bernardi, Emeršič in Rojsler. Vsa deputacija je nato ob 11. odšla k g. banu, ki jo je sprejel. Deputacija mu je predložila spomenico.

V spomenici naglašajo gostilničarji, da je to prvič, ko se obračajo na najvišjega predstavnika dravske banovine po 6. januarju. Gostilničarska obrt je med vsemi drugimi z davki najbolj obremenjena in zato so nujne davčne olajšave in odprava kvarne konkurence. Predvsem prosijo v spomenici, naj se ukine izdajanje dovoljenj za točilnice, naj se znižajo točilne takse, naj se odpravi taksa na založne kleti in zatrosarijanje pri vkletenju alkoholnih pijač. Zelo škoduje gostilničarski obrti tudi prodaja alkoholnih pijač na trgovski način, to se pravi, na malo naj se dovoli prodajati alkoholne pijače samo gostilničarjem. Prepove naj se odpravljanje posebnih lokalov v trgovinah alkoholnih pijač.

Veliko škodo povzroča zlasti gostilničarjem v mariborski oblasti prodajanje in točenje vina lastnega pridel-

ka izven kraja proizvodnje, kar naj se strogo prepove. Trošarinski registri so se izkazali kot nezmisljeni in naj se odpravijo. Vsi življenja nezmožni gostilničarski obrati naj se ukinejo. Prepove naj se točenje alkoholnih pijač v konzumih in društvenih lokalih ter v lokalih nabavljalnih zadrug.

Da se gostilničarska obrt sanira, naj se ustavi nadaljnje izdajanje krajevnih pravic. Za nepravilne smatrajo gostilničarji tudi občinske doklade na vinski mošt. Presenetila jih je tudi postavka v banskem proračunu za davščine na nočni obisk gostiln, ki se že pod samoupravo ni obnesla. Uvede naj se zopet maksimiranje občinskih in banskih doklad in končno naj se revidirajo določbe in pri prekoračenju upošteva tudi, da krivda ni vedno na strani gostilničarja. Z veseljem pa gostilničarji pozdravljajo novelo k zakonu o banskih upravah, ki določa banu posebne posvetovalne odbore.

Spomenico so zastopniki delegatov izročili g. banu.

Zborovanje gostilničarjev zastopostilničarskih zastopnikov se je nato nadaljevalo ob pol treh v Kavčičevi kavarni na Prulah. Zastopniki so sklepali o zborovanju osrednje organizacije v Beogradu in o smernicah za prihodnje skupno delovanje vseh gostilničarjev dravske banovine. Razpravljali so tudi o kongresu vsega gostilničarstva dravske banovine, ki naj bi se vršil meseca maja. V principu je bilo sklenjeno, da bodo gostilničarji izdajali skupen list za vso dravsko banovino. Končno so sklenili še, da se pozove zagrebska organizacija, naj vendar enkrat skliče svoje glavno zborovanje in naj ne ovira več skupnega nastopa gostilničarjeve iz vse države.

PROMETNE PRIPRAVE V JUGOSLAVIJI.

Prometno ministristvo je odredilo, da morajo iti vsi tovarni vagoni takoj v revizijo ter da se pošljejo neporabni vagoni v domače in inozemske tovarne v popravilo. S tem hočejo že sedaj poskrbeti za potrebe izvozne sezi. Prav tako je treba nabaviti moderne lokomotive za normalni in za ozki tir v svrhu pospeševanja turističnega in tujkega prometa. — Državna rečna plovba je dala na novo opremiti in popraviti številne ladje. V domačih ladjedelnicah bodo pričeli v kratkem z gradbo novih objektov. Tudi v Regensburgu na Bavarskem je v delu nekaj objektov, ki so bili že prej naročeni. Tako se mora skrbeti že naprej, da je v danem času vse pripravljeno.

OTVORITEV NOVIH POŠTNIH RELACIJ.

Otvoritev telefonskega prometa Sent Vid nad Ljubljano—Wien, St. Pölten in Leibnitz. Po odloku ministrstva se je otvoril s 1. aprilom t. l. telefonski promet med Sent Vidom nad Ljubljano in kraji Wien, St. Pölten in Leibnitz in sicer promet Sent Vid nad Ljubljano—Wien in St. Pölten po telefonskem vodu Ljubljana—Wien, promet Sent Vid nad Ljubljano—Leibnitz pa po telefonskem vodu Ljubljana—Maribor—Graz. Pristojbina za navadno govorilno enoto znaša v relaciji: Sent Vid nad Ljublj.—Leibnitz 3-45 zl. fr. ali 37-95 Din, Sent Vid nad Ljublj.—Wien 4-20 zl. fr. ali 46-20 Din, Sent Vid nad Ljubljano—St. Pölten 4-20 zl. fr. ali 46-20 Din.

Otvoritev telefonskega prometa med centralami Sent Vid nad Ljubljano—Trieste, Milano in Novara. Po odloku ministrstva je bil 20. marca t. l. otvorjen telefonski promet med centralami Sent Vid nad Ljubljano in Trieste, Milano in Novara. Pristojbina za navadno govorilno enoto znaša v relaciji: Sent Vid nad Ljublj.—Trieste 16-50 Din, z Milanom 31-35 Din in z Novaro 37-95 Din. Dovoljeni so tudi nujni pogovori s trikratno in silno nujni (clair) z desetkratno pristojbino navadnega pogovora. Za pozivnice je pristojbina enaka 1/3 pristojbine navadnega pogovora.

ZAKON O DRŽAVNIH GOZDIH NA JUGU JUGOSLAVIJE.

Nj. Vel. kralj je podpisal zakon o državnih gozdih v bivši Srbiji, Južni Srbiji in Črni gori. Po zakonu so državni gozdi oni, ki so na zakonski podlagi postali državna last, in oni, ki jih je upravljala država doslej kot svojo last in ki jih je izrabljala v svojo korist. K državnim gozdom in gozdnim parcelam se prištevajo tudi oni, ki so na več kot dveh tretjinah svoje meje obdani od državnih gozdov, tudi če niso z drevjem zasajeni. Predpogoj je, da tvorijo po legi, obliki itd. celoto in da se morajo pogozditi, če še niso. Razmejitve se izvrši po posebnih sodiščih, ki jih imenuje kraljeva naredba po predlogu gozdnega ministra. Postopanje pred temi sodišči ureja zakon.

Otvoritev telefonskega prometa med Mursko Soboto in centralama Budapest in Nagykanizsa. Po odloku ministrstva št. 14.959 od 20. marca t. l. je od 5. aprila t. l. naprej otvorjen telefonski promet med centralami Murska Sobota—Budapest po vodu Zagreb—Budapest in Murska Sobota—Nagykanizsa po vodu Zagreb—Nagykanizsa. Pristojbina za navadno govorilno enoto v relaciji z Budimpešto je 4-20 zl. fr. ali 46-20 Din, v relaciji z Nagykanizso pa 3 zl. fr. ali 33 Din.

Otvoritev telefonskega prometa med Središčem ob Dravi in centralama Wien in Graz. Po odloku ministrstva je od 5. aprila t. l. naprej otvorjen telefonski promet med centralami Središče ob Dravi—Wien in Središče ob Dravi—Graz, in sicer po vodu Maribor—Graz. Pristojbina za navadno govorilno enoto v relaciji s centralo Wien je 3-45 zl. fr. ali 37-95 Din, s centralo Graz pa 2-70 zl. fr. ali 29-70 Din.

Iz naših organizacij

Gremij trgovcev za srez Kranj ima svoj 11. redni občni zbor dne 9. aprila 1930 ob 13. uri v Narodnem domu v Kranju z običajnim dnevnim redom.

Po svetu

Neposredna telefonska zveza med Beogradom, Sofijo in Atenami bo po poročilih bolgarskih in grških listov v kratkem otvorena. — Otvoritev forsira zlasti Bolgarija.

Obrtno šolo v Skoplju bodo ustanovili letos. V Skoplju je nad 700 rokodelskih obratov.

V luščilnico riža so pretvorili bivše tovarno usnja na Sušaku; dela se bližajo koncu, stroji so že montirani, obratovanje se bo pričelo v prav kratkem času.

Od 5.330.000 ton jugoslovanskega eksporta v preteklem letu je šlo po suhem 3.074.000 ton, po morju 802.000, ostalo po rekah. Na zračni promet je prišlo samo pol tone.

Največji most severne Dalmacije, čez Krko pri Skradinu, je že v toliko dogotavljen, da ga bodo v začetku julija že mogli izročiti prometu.

V Karlovcu so ustanovili perotniarsko zadrugo za rejo čistokrvnih pasem.

V Crikvenici so na prihod tujih gostov že dobro pripravljeni; več hotelov je renoviranih, gradijo se obrežna zaščitna dela itd.

O balkanski gospodarski konferenci v Solunu vedo povedati bolgarski, grški in turški listi, v Beogradu pa o takih načrtih nič ne poročajo. Pobudo je baje dal grški ministrski predsednik Venizelos, ki se zelo zavzema za balkansko carinsko zvezo.

Sindikati za eksport živine iz Jugoslavije hočejo ustanoviti jugoslov. eksporterji, in podpira ta načrt tudi vlada. Naloga sindikata bi bila najdba pripravnih inozemskih prodajnih trgov; skrb za dobro kvaliteto blaga in zagotovitev dobrih cen. Kmetje bodo dobili navodila za racionalno živinorejo, zlasti prašičerejo.

Nemška industrija surovega jekla pravi, da bo morala izvesti nadaljnje omejitve. Običajno sezijsko poživljenje se letos noče javiti.

Mednarodna konferenca volne, ki se je vršila od 26. do 28. marca v Parizu, se je izrekla proti produkcijskim omejitvam.

Zveza železniških evropskih uprav, ki ima nalogo, da izdela mednarodno zvezno tovarnih vlakov, bo zborovala od 7. do 12. aprila v Palermo. Zastopana bo tudi Jugoslavija.

Indija je z 29. marcem zvišala uvozno carino na jeklo in jekleno blago; zvišanje je deloma prav izdatno.

Budimpeška d. d. za električna in prometna podjetja izplačuje iz čistega dobička v znesku 3.172.000 pengő 8 odstotno dividendo, ali 2 pengő za delnico. Lanski čisti dobiček je bil 12.150.000 pengő.

Brezposelnost v Avstriji je padla v marcu za ca. 30.000 do 35.000 oseb.

Svedska Državna banka je obrestno mero zopet znižala, in sicer od 4 na 3 1/2 odstotka.

Največja tri francoska avtomobilna podjetja, Citroën, Renault in Peugeot, se pogajajo o skupnem postopanju in je torej pričakovati zelo važnih dogodkov v francoski avtomobilni industriji.

Insolvenca na Ogrskem rastejo in so dosegli konkurzi v marcu s številom 68 višino, kakršne še ni bilo od leta 1926 dalje.

O novih železniških zgradbah se bodo posvetovali v Beogradu. Najprvo pride na vrsto vprašanje dvojnega tira na progi Beograd—Niš, ki naj se pozneje izpopolni z dvojnimi tirami Niš—Skoplje.

Novo finančno družbo pod vodstvom Angleške banke so ustanovili v Londonu. Ime ji je »Bankers Industrial Development Company«, delniška glavnica znaša 6 milijonov funtov. Družba bo sodelovala pri racionalizaciji industrije.

Komisija za novi trgovski zakonski načrt je dovršila svoje delo. Načrt bo vposlan sedaj trgovskim in obrtnim zbornicam in vsem drugim gospodarstvom in trgovskim organizacijam v izjavo glede njih opomb in želj.

Agenti solunskih grških veleprodajalcev opija so se javili zopet v velikem številu v Južni Srbiji in obstoji nevarnost, da bodo tudi letos pokupili vse blago, če ubogi kmetje ne dobijo pravočasno državne pomoči.

V trgovini z Ogrsko smo postali pasivni.

Številke ogrskega Statističnega državnega urada o zunanji trgovini Ogrske v letu 1927 kažejo glede trgovine z Jugoslavijo precejšnjo spremembo. Izmenjava blaga, ki je bila do lanskega leta za Jugoslavijo aktivna, je postala lani za nas nalahno pasivna. Leta 1928 je prodala Jugoslavija na Ogrsko za 60.955.000 pengő blaga, lani za 55.466.000; dobili smo pa leta 1928 iz Ogrske blaga za 52.493.000, leta 1929 za 61.550.000. Leta 1928 smo bili aktivni za 8.462.000 pengő, lani smo bili pasivni za 6.084.000 pengő. Pač je pa narasel jugoslovanski eksport v Ogrsko od 5,03% vsega ogrskega importa v letu 1928 na 5,22% v letu 1929, dočim je obratno eksport iz Ogrske v Jugoslavijo padel od 6,35 na 5,92% jugoslovanskega uvoza.

Najvažnejše postavke našega izvoza na Ogrsko v preteklem letu so bile v milijonih pengő sledeče (v oklepajih številke za leto 1928): Les 22,34 (25,96), železna ruda 3,91 (2,48), koroza 3,40 (0,35), železniški vagoni 3,22 (2,42), surove kovine 2,71 (2,99), konoplja in konopljinu tulje 2,42 (2,66), soda 1,74 (1,45), perje 1,63 (2,14), surove in strojene kože 1,62 (1,30), sadje 0,98 (1,32), slive 0,81 (1,26); ostanek se razdeli na razno drugo blago pod 1 mil. pengő. Ogrski izvoz v Jugoslavijo pa izkazuje sledeče glavne postavke: stroji in aparati 10,45 (8,01), železniške lokomotive 5,86 (0,03), vagoni 5,80 (2,56), železni polfabrikati 5,73 (5,32), železnina 3,35 (3,54), oljna semena 2,79 (1,21), premog 2,07 (1,31), električni stroji in aparati 2,01 (2,34), bombaževa tkanina 1,99 (2,72), ječmen 1,84 (2,24), kovinski polfabrikati 1,73 (1,23), krompir 1,07 (1,77); druge vrste izkazujejo vrednost pod 1 milijon dinarjev.

Položaj avstrijske industrije.

Ob začetku pomladi je bilo povpraševanje po premogu v Avstriji naravno še slabše kot v zimskih mesecih, kar je razvidno tudi iz dosti manjšega uvoza. Domači premogovniki delajo kljub padajoči produkciji na zalogo, čeprav je pričela industrija nekoliko več nakupovati. V železni industriji se boljšanje nadaljuje, v drugi kovinski industriji se nadaljujejo pogajanja o sporazumu glede produkcije in glede cen. V lesni industriji je položaj slejkoprej nezadovoljiv in so tudi izgledi za eksport letos malo ugodni. Žage tožijo nad rusko konkurenco v eksportu, ki prodaja po nižjih cenah. Industrija, ki les predeluje, javlja delno zboljšanje. V bombaževi industriji je prodaja pri trgovcih sicer zelo narasla, a zaloge so vendar še tako velike, da se poživljenje trgovine v pomnoženem dotoku naročil pri tovarnah še ne pozna. V industriji volnenega blaga je trg precej sprejemljiv in so došla v specialnih vrstah večja naročila iz inozemstva. Tudi na industriji usnja vplivajo velike zaloge trgovcev; živahnejše je povpraševanje po finih vrstah usnja. Naročila v tovarnah čevljev so se nekoliko zboljšala. V kemični industriji so cene za težke kemikalije in za svinčene barve padle. Prodaja barv in lakov preživlja sezijsko poživljenje; isto velja o bencinu. Glede stavbnega materiala se ugotavlja, da razpolagajo dunajske opekarne in vapnenice z velikimi zalogami, ki se vsled sedanjega majhnega povpraševanja le počasi krčijo. Po deželi pa opekarne večkrat dobro prodajajo. Veliko upajo od prihajajoče stavbne sezijske.

UVOZ UMETNE SVILE V JUGOSLAVIJO.

Leta 1924 so importirali v Jugoslavijo samo 12 ton umetne svile v vrednosti 2,1 mil. Din, leta 1925 že 59,4 ton v vrednosti 9,3 mil. Din, leta 1926 140,9 za 16,2, leta 1927 291,8 za 28,2, leta 1928 282,5 za 33,7, leta 1929 pa kar 607,2 ton za 45,1 mil. Din. Vidimo dvojno: prvič, kako je cena umetne svile padla, drugič, kako opravičen je klic po domači tozadevni industriji.

Trgovska, bančna in industrijska politika v Bolgariji.

Trgovska bilanca Bolgarije v preteklem letu je bila pasivna z 2065 milijoni levov, kar je napram letu 1928 s pasivnostjo 813 milijonov zelo veliko. Pride k temu še reparacijsko breme. Ni čudno, da skuša gospodarstvo, zlasti zasebno, napraviti svoje poslovanje bolj rentabilno. To vidimo zlasti pri denarstvu in je treba posebno pozornost obračati na tendenco za spojitve nekaterih denarnih zavodov. Ni še dolgo, ko sta se združili Nemška banka in prav tako z nemškim kapitalom delujoča Kreditna banka. Glede prometnega obsega sta bili ti dve banki pred spojitvijo med bolgarskimi bankami na šestem, oziroma na tretjem mestu. Nato so se spojile tri banke — in sicer Banque de Crédit Nationale, Banque Franco-Bulgare pour le Commerce International in Bugarska banka — v skupno podjetje z glavnico 100 milijonov levov in z naslovom »Union de Banques Bulgares«. Omenjeni trije zavodi so bili pred združitvijo na osmem, devetem in dvanajstem mestu med bolgarskimi bankami. Tudi preko mej Bolgarije bo zanimalo dejstvo, da sta v zavod Banque Crédit združeni nemški banki sedaj na čelu vseh bolgarskih bank. Na drugem mestu je Banque Commerciale Italienne et Bulgare, na tretjem Banque Franco-Belge et Balkanique.

Prvo letošnje mesečno poročilo Bolgarske Narodne banke ugotavlja pri razpravljanju o lanskem dveh milijardnem deficitu, da je veliko naraščanje uvoza slednjič vendarle imelo to ugodnost, da se je s pomočjo importiranih vrednot moglo doseči izdatno naraščanje domače industrije. Narodna banka se s to ugotovitvijo ujema z vlado, ki

vodi industrijski protekcionizem z veliko vnamo. Vendar se zdi, da namen vlade, zapreti z domačimi industrijami dohod tujega importa, ne bo imel zaželjenega uspeha. Zaenkrat se množijo glasovi po zakonitih odredbah vlade, da se prebivalstvo prisili k nakupu domačih fabrikatov; kot vzrok za take odredbe navajajo ogromno pasivnost trgovske bilance, ki je dosegla gori omenjeni rekord. Ze pred vojsko je izdala bolgarska vlada dekret, ki je obvezal vse poslance in državne uradnike, da si kupijo za obleko samo domače blago; a zakon je ostal seveda samo mrtva točka in dvig bolgarske suknene industrije se ni javil. Bolgarsko sukno je sicer nekoliko cenejše kot inozemsko, zato pa izdatno slabše in prav zato koncem koncev dražje. Tako je tudi s številnimi drugimi bolgarskimi izdelki, ki se glede kvalitete trajno ne morejo kosati z inozemskimi. Sicer se more uvozna carina za inozemsko blago zvišati in se morejo izdati prisilni zakoni za večjo upoštevanje bolgarskega blaga, a trajno zboljšanje gospodarskih razmer se s tem ne bo dalo doseči. Vrh tega bi trpela pri tem tudi bolgarska izvozna trgovina, ki je glede svojih agrarnih produktov navezana baš na zahodne in srednjeevropske industrijske dežele.

Glede zlomov velikih trgovskih tvrdk in industrijskih podjetij je bilo lansko leto rekordno. V mali Bolgariji je moralo izjaviti insolventnost nič manj kot 108 tvrdk in 160 tvrdk je predlagalo sodnijski moratorij. A tudi industrijska podjetja so imela v primeri s prešnjimi leti zelo velike izgube. Iz tega se more že sedaj uvideti, da tudi v Bolgariji ne more obstojati izključni prodajni monopol za domačo industrijo.

JUGOSLOVANSKI DELAVCI ITD. V TURČIJI.

Načelno je izvrševanje duševnih in ročnih poklicev v Turčiji dovoljeno le turškim državljanom. Jugoslovanski državljani, ki hočejo iskati v Turčiji dela, morajo stopiti najprvo v stik s turškim delodajalcem, ki izda pismeno jamstvo, da bo dotičniku res delo preskrbel. Turški konzulat v Beogradu izstavi nato potrebno posebno dovoljenje in vizum. Z agenti, ki iščejo delavce za Turčijo in si pustijo plačati tudi »provizije«, moraš biti zelo previden.

* * *

IZVOZ KORUZE V NEMČIJO.

Izvoz koroze in žita iz Jugoslavije v Nemčijo zavzema v skupnem izvozu Jugoslavije lepo mesto. Seveda je pa izvoz, kakor smo povedali že na drugem mestu, lani relativno padel. Dočim je sprejel n. pr. 1. 1928 nemški trg še 12,1 odstotkov vsega jugoslovanskega izvoza, v prvi vrsti torej koroze in žito, je odstotni del v preteklem letu padel na 8,5 odstotkov. Zato bi bilo dobro, če bi kmalu pričela delovati načrtana »Nemško-jugoslovanska eksportna družba za pospeševanje izvoza žita v Nemčijo«. Tako bi se dobila izmenjava za uvoz iz Nemčije, ki raste zmeraj bolj in ki služi v prvi vrsti izgradbi domače jugoslovanske industrije.

* * *

JUGOSLAVIJA O MEDNARODNEM EKSPORTNEM SINDIKATU STEKLE-NIC.

Pri ustanovitvi nemško-francoskega steklenega sindikata na koncu preteklega leta je bilo naznanjeno, da se vodijo tudi pogajanja o ustanovitvi mednarodne organizacije. Pogajanja so se sedaj zaključila in je bil ustanovljen eksportni sindikat steklenic z imenom »Mednarodni francoski prodajni kontore«, s sedežem v nemškem mestu Düsseldorf. — Udeležene so Avstrija, Nemčija, Češkoslovaška, Ogrska, Rumunija, Jugoslavija, Poljska in Nizozemska. Eksportni sindikat obsega vse francoske vrste barvanega stekla z znanimi, že v pogodbi nemškega sindikata predvidenimi kvotami. Člani si jamčijo za svojo notranjo prodajo medsebojno zaščito. Sindikat velja do leta 1939.

Razno

Hotelska oprema v Grčijo brez carine. Grška vlada je v svrhu pospeševanja tujkega prometa izdala dekret, glasom katerega je uvoz vsakovrstnih predmetov hotelske opreme carine prost. Drug dekret se tiče carine prostega uvoza vseh barv, ki so določene za grško industrijo preprog, a uvozna količina mora biti najmanj 100 kg.

Investicije ogrskih državnih železnic. V investicijskem programu ogrskih državnih železnic je med drugim popolna izmenjava tirov, ki naj se izvrši v teku petih let. Hkrati se bo izvršilo ojačenje tirov, tako da bodo v bodoče mogli povsod voziti 20tonski vagoni. Vsa ta naročila bodo zagotovila ogrskim tovarnam železa primerno zaposlenost za pet let.

Borza dela v Mariboru. Od 23. do 29. marca je dela iskalo 122 moških in 43 žensk, tedaj 165 oseb, 173 službenih mest je bilo prostih, delo je dobilo 96 oseb in sicer 65 moških in 31 žensk, odpotovalo jih je 18, odpadlo pa 56, koncem tedna pa jih je ostalo še 733 v evidenci. — Od 1. januarja do 29. marca pa je delo iskalo 1610 moških in 792 žensk, 1346 službenih mest je bilo prostih, delo je dobilo 486 moških in 457 žensk, odpotovalo jih je 22, odpadlo pa 504.

Pri Borzi dela v Mariboru dobijo delo: 11 viničarskih in majarskih družin, 35 hlapcev, 3 pastirji, 8 gozdnih delavcev, 1 oglar, 1 cementni delavec, 1 opekar, 1 mojster, 3 mizarji, 3 gateristi, 3 cirkularisti, 1 sedlar-larkirnik, 1 vrvar-specialist, 3 krojači, 10 čevljarjev, 2 prirezovalca gornjih delov čevljev, 2 slaščičarja, 1 zidarski delovodja, več vajencev kleparske, vrtnarske, kovaške, sodarske, mizarske, krojaške in slikarske obrti ter 5 kuharic, 14 služkinj, 2 kuharici k financem, 2 kuharici v oficirsko menažo, 1 plačilna natakara, 1 podnatakara, 1 servirka, 1 bolniška sestra v Beograd, 3 vzgojiteljice, 2 varuški.

Peugeot. Francosko avtomobilno podjetje Peugeot je imelo v poslovnem letu 1928/29 38,5 milijona frankov čistega dobička proti 35,5 milijonom v prejšnjem letu. Dividenda za zadnje poslovno leto bo pa kljub večjemu dobičku manjša, ker ima letos pravico do nje 190 milijonov frankov delniške glavnice proti samo 90 milijonom v preteklem letu. Za leto 1927/28 je bila dividenda 14-odstotna, za leto 1928/29 bo najbrže samo 10-odstotna.

Sladkor. Licht pričakuje v svoji prvi letošnji cenitvi letos s sladkorno peso obdelanega sveta za vso Evropo brez Rusije 1.970.000 ha, to je za 120.000 ha ali 6,5% več kot lani. Na Rusijo pride 1 milijon hektarov ali 27,5% več, na Evropo z Rusijo 2.970.000 ha ali 12,75% več. Cenitev za Rusijo je zelo približna, kar se vidi že iz okroglega števila.

General Motors. Promet te družbe v preteklem letu je znašal 1500 milijonov dolarjev proti 1460 milijonom v letu 1928 in je odgovarjal lani 34 odstotkom vse ameriške in kanadske produkcije. Za razširjenje koncerna so porabili lani 65 milijonov dolarjev. Kot najvažnejšo interesno razširjenje imenuje poslovno poročilo 80-odstotno udeležbo pri Opelovi družbi. Čisti dobiček za predlansko leto je izkazan z 276,5 milijoni dolarjev, za lansko leto z 248,3 milijoni.

Zanimanje Angležev za naše gozde in rude. Skupina angleških kapitalistov pride v bližnjih dneh v Beograd. Zanimajo se za rudnike in gozde, ki se nahajajo sedaj v državni upravi. Prav tako se zanimajo sedaj Angleži za zasebna podjetja. Beremo tudi o aktualnem zanimanju srednjeevropskih bančnikov za naše gozde in rude. Številne rudnike Angleži že itak eksploatirajo.

Olajšave v poštne prometu med Jugoslavijo in Nemčijo. Približno enake olajšave, kakor smo govorili o njih glede poštnega prometa med Avstrijo in Jugoslavijo v št. 39 »Trgovskega lista«, so stopile 1. aprila v veljavo tudi v poštne prometu med Jugoslavijo in Nemčijo. Gre za pošne nakaznice, povzeta na vpisanih pisemskih pošiljkah, vrednostna pisma, vrednostne zabojčke in pošne zavoje. Natančnejša pojasnila pri poštne uradih.

Ljubljanska borza

Tečaj 4. aprila 1930	Povpraševanje Din	Ponudba Din
DEVIZI		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22 73
Berlin 1 M.	13 495	13 525
Bruselj 1 belga	—	7 896
Budimpešta 1 pengő	—	9 8877
Curih 100 fr.	1094 40	1 077 40
Dunaj 1 šiling	7 9642	7 9912
London 1 funt	—	275 32
Newyork 1 dolar	56 385	56 585
Pariz 100 fr.	220 54	222 54
Praga 100 kron	167 28	168 08
Trst 100 lir	205 60	297 60

POSPEŠEVANJE MLEKARSTVA.

Mlekarska zveza v Vojvodini je sklenila, da naprosi poljedelsko ministristvo za podporo za zgradbo moderne hladilnice za mlekarstvo izdelke. V hladilnici bodo v zalogi izdelki mlekarstva do prodaje. Drugo hladilnico bo zgradila zveza sama na lastne stroške. Šoli za izpopolnjevanje mlekarstva v Novem Sadu je dovolila zveza kredit za zgradbo moderne laboratorija.

* * *

ZOPET VELIKA INSOLVENCA V LODŽU.

Kriza tekstilne industrije v Lodžu je zahtevala v zadnjem času zopet vrsto večjih žrtv. Med njimi je tudi leta 1843 ustanovljena velika tekstilna tovarna Jos. Richter, ki zaposluje več tisoč delavcev. Izkazuje pasiva več milijonov zlatov. V teku so pogajanja za poravnavo, da bi se omogočilo nadaljnje obratovanje podjetja.

Kvalitetna znamka

Dobava-prodaja

Dobave. Direkcija državnega rudnika Zabukovca sprejema do 15. aprila t. l. ponudbe glede dobave vrvenic in ležajev. — Direkcija drž. rudnika Kreka sprejema do 19. aprila t. l. ponudbe glede dobave raznih ventilov in drugega materijala; do 25. aprila t. l. pa glede dobave rudarskega orodja. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 25. aprila t. l. pri Komandi mornarice v Zemunu glede dobave večje množine belega in črnega sukanca; dne 26. aprila t. l. glede dobave 1520 grosov gumbov iz cinka in 680 grosov gumbov iz medenine ter glede dobave večje množine raznih barv, lakov, raznih olj, krede, špirita, karbolineja, kleja, steklarskega kita, minija, čopičev itd. — Dne 26. aprila t. l. pri Upravi drž. monopolov, ekonomsko odelenje v Beogradu, glede dobave raznih maziv, bencina, petroleja, nafte, olja, špirita, konzistentne masti, vazelina itd. — Dne 26. aprila t. l. pri Direkciji drž. železnic v Zagrebu glede dobave 9000 komadov hrastovih pragov. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesantom na vpogled.)

Oddaja adaptacijskih del na kr. brodu Hulk »H 2« se bo vršila potom licitacije dne 19. aprila t. l. pri Komandi mornarice v Zemunu. (Predmetni oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Nabava pisarniških potrebščin, motroza, in svinčenih pečatov. Direkcija

pošte v Ljubljani razpisuje prvo pismo-dražbo za dobavo pisarniških potrebščin na dan 15. maja t. l., dobavo motroza 4600 kg na dan 16. maja t. l., dobavo 7000 kg svinčenih pečatov na dan 17. maja t. l. Dražba bo navedene dneve ob 11. uri v pisarni poštne direkcije v Ljubljani, Sv. Jakoba trg števil. 2, soba števil. 42. Jamčevina (5%, ali če je inozemec 10%) se mora položiti najkasneje do 10. ure na dan dražbe pri pomožnem uradu poštne direkcije v Ljubljani, soba št. 41, kjer se lahko vpogledajo in kupijo tudi pogoji.

Tržna poročila

Tržne cene v Celju dne 1. aprila 1930.

Govedina: V mesnicah I. vrste 20, II. vrste 18 Din, na trgu I. vrste 20, II. vrste 18, III. vrste, kravje meso 14 do 16, 1 kg vampov 9, pljuč 9, jeter 12, ledvic 17, loja 10 Din.

Teletina: 1 kg telečjega mesa I. vrste 22, II. vrste 20, jeter 18, pljuč 16 Din.

Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. vrste 28, II. vrste 25, III. vrste 22, pljuč 10, jeter 20, glave 13, slanina I. vrste 25, II. vrste 24, na debelo 24, suhe slanine 28, masti 26, šunke 28, prekajenega mesa I. vrste 27, II. vrste 25, prekajenih parkljev 8, prekajene glave 13, jeter 28 Din.

Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa 6 Din.

Klobase: 1 kg krakovskih 30, debrecinskih 40, hrenovk 30, safalad 30, po-

sebnih 30, tlačenk 20, polsuhih kranjskih 35, suhih kranjskih 50, braunšviških 20, salami 90 Din.

Perutnina: kokoš 30—35, petelin 30 do 35, raca 40, gos 80, puran 150, domači zajec, manjši 15, večji 25 Din.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 3, kisle smetane 16, 1 kg surovega masla 40, čajnega masla 56, masla 36, bohinskega sira 33—44, trapistovskega sira 28—30, ementalkega sira 60, sirčka 14, eno jajce 1 Din.

Pijace: 1 liter starega vina 20, novega 16, piva 10, žganja 25—30 Din.

Kruh: 1 kg belega kruha 5, 1 štruca v teži 50 dkg 2-50, 1 štruca v teži 100 dkg 5, 1 kg črnega kruha 4-50, 1 štruca v teži 55 dkg 2-50, 1 štruca v teži 110 dkg 5, žemlja, mala 0-50, žemlja v teži 11 dkg 1, 1 kg polbelega kruha 4-80, 1 štruca v teži 52 dkg 2-50, 1 štruca v teži 104 dkg 5 Din.

Sadje: 1 kg jabolk II. vrste 8, III. vrste 6, orehov 11, luščenih orehov 40, suhih češpelj 7—10, suhih hrušk 8 Din.

Specerijsko blago: 1 kg kave Portoriko 72, Santos 52, Rio 36, pražene kave I. vrste 84, II. vrste 60, III. vrste 44 do 52, čaja 60—140, kristal belega sladkorja 12-50, sladkorja v keckah 14-50, medu 20, kavne primesi 20, riža I. vrste 12, II. vrste 8, III. vrste 5, 1 liter namiznega olja 24—40, bučnega olja 18, vinskega kisa 3-50, navadnega kisa 2, petroleja 7-50, špirita denat. 12-50, 1 kg soli 2-50, celega popra 68, mletega popra 70, paprike 40, sladke paprike 48, testenin I. vrste 12, II. vrste 8, mila 15, karbida 7, sveč 17, kvasa 32, marmelade 20 do 30 Din.

Mlevski izdelki: 1 kg moke štev. »00« 4-05, štev. »0« 4-05, štev. »2« 3-80, štev. »4« 3-10, štev. »5« 2-70, štev. »6« 2-30, štev. »7« 1-80, ržene enotne moke 3, pšeničnega zdroba 4-15, koruznega zdroba 2-80, pšeničnih otrobov 1-30, koruze 1-70, ajdove moke 4-50, kaše 3-80, ješprenja 3-80, ovsenega riža 7 Din.

Žito: 100 kg pšenice 230, rži 200, ječmena 200, ovs 200, prosa 300, koruze 140, ajde 280, fižola 300—400, graha 1500, leče 1600 Din.

Kurivo: 1 stot premoga, črni trboveljski 45, zabukovski 48, rjavi 25, kubični meter trdih drv 120—130, 100 kg trdih drv 36, kubični meter mehkih drv 110, 100 kg mehkih drv 28 Din.

Krma: 100 kg sladkega sena 100, polsladkega sena 85, kislega sena 75, slame 60, prešane stane 8 Din več.

Zelenjava in gobe: 1 kg glavate solate, italijanske 14, endivije 12, 1 krožnik regrata 1-50—2, motovilca 1-50, 1 kg radiča, italijanskega 12—14, poznega zelja, inozemskega 8—10, kislega zelja 4, ohrovt 3, karfiž 8—9, 1 komad kole-rabe 0-50, 1 krožnik špinata 1-50, 1 kg čebule 3, česna 12, krompirja 1-25, kisle repe 2 Din.

Mariborsko sejnsko poročilo. Na svinjski sejem dne 28. marca 1930 je bilo pripeljanih 261 svinj. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 120—200, 7 do 9 tednov stari 250 do 300, 3 do 4 mesece stari 400—450, 5 do 7 mesecev stari 500—550, 8—10 mesecev stari 650—950, 1 leto stari 1100 do 2000, 1 kg žive teže 10—13, 1 kg mrtve teže 16—17 Din. Prodanih je bilo 164 svinj.

Od dobrega najboljši je samo
GRITZNER - ADLER - KAYSER
Živalni stroj in kolo
elegančne izvedbe - najboljši material
URANIA pisalni stroji
v 8 velikostih
Novost: Živalni stroj kot
damska pisalna miza

Samo pri
Jos. Petelin-u
Ljubljana, Telefon int. 2918
Zmerne cene, tudi na obroke

VINOCET
tovarna
vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana
nudi najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz pristnega vina.
Tehnično in higijskično
najmoderneje ureje-
na kizarna v Ju-
goslaviji.
Pisarna:
Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadstr.
Zahtevajte ponudbo!

VELETRGOVINA
kolonijalne in špecerijske robe
IVAN JELAČIN
LJUBLJANA
Zaloge sveže pra-
žene kave, mletih
čičev in rudniške
vode.
Točna in solidna
posrežba!
Zahtevajte cenik!

- KNJIGOVEZNICA -
K. T. D.
LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6
II. NADSTR. NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH:
SALDA-KONTE
ŠTRACE
JOURNALE
ŠOLSKO
ZVEZKE-MAPE
ODJEMALNE
KNJIŽICE
RISALNE
BLOKE
I. T. D.

Brzjavlj: Krispercoloniale Ljubljana Telefon števil. 2263
ANT. KRISPER COLONIALE
Lastnik: Josip Verlič
Veletrgovina kolonijalne
robe - Velepražarna
kave - Milni za dišave
Točna posrežba
LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 33
Zaloga špirita, raznega
žganja in konjaka -
Mineralne vode ...
Ceniki na raspologo
Ustanovljeno leta 1840

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČEVA 23
se priporoča
za naročila.
Trgovci in industriji
Trgovski
list se priporoča
za
inseriranje!

Kreditni zavod za trgovino in industrijo
Ljubljana, Prešernova ulica števil. 50 (v lastnem poslopiu)
Brzjavke: Kredit Ljubljana :+ :+ Telefon števil.: 2040, 2457, 2548; Interurban: 2706, 2808
Peterson International Banking Code
Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borske naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-depositi itd.